

Hayatını grafik sanatına
adanmış Yurdaer Altıntaş'ın
hayattayken planlanıp
hazırlanan 'Yurdaer'i
Anlatmak' kitabı, büyük
sanatçının ölümünün ardından
okuyucuyla buluştu.
Altıntaş'ı, kitabı hazırlayan ve
grafik sanatının önde gelen
isimlerinden olan
40 yıllık arkadaşı Bülent
Erkmen anlattı...
Burak Kuru s6

GRAFİK SANATININ
BİLGESİ

yurdaer altıntaş

'Küçük ve kalabalık birisiydi Yurdaer'

Hayatını grafik sanatına adanmış, Türkiye'nin yetiştirdiği en üretken sanatçılardan Yurdaer Altıntaş, 84 yaşında yaşama veda etti. Altıntaş hayattayken planlanıp hazırlanan 'Yurdaer'i Anlatmak' kitabı, büyük sanatçının ölümünün ardından okuyucuyla buluştu. Altıntaş'ı, kitabı hazırlayan ve kendisi gibi grafik sanatının önde gelen isimlerinden olan 40 yıllık arkadaşı Bülent Erkmen anlattı..

BURAK KURU
buribaker@gmail.com

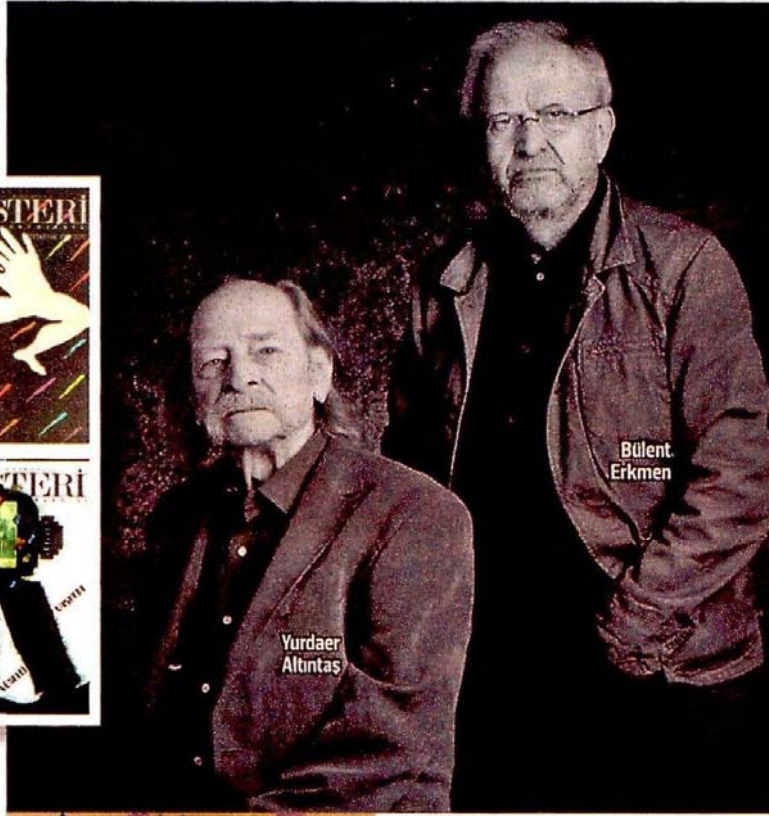
Yurdaer'i Anlatmak', Yurdaer Altıntaş'ın grafik sanatının icrası ve öğretimiyle geçen 60 yılını gözler önüne seriyor. Sunuş yazısında Umut Altıntaş'ın söylediği gibi, Yurdaer Altıntaş'ı tanıma kitabıyla karşı karşıyayız.

Tüm çalışmalarını bulabileceğiniz bu kıymetli çalışmada, ayrıca Altıntaş'ın dostlarının ağzından ve kaleminden kendisini okuyacaksınız. Mesela mı? Buyurun rahmetli **Onat Kutlar**'ın tanımı: "Türk ve dünya grafik çevrelerinin Nasrettin Hoca, Karagöz figürleri, tiyatro afişleri, erotik çalışmaları, melek görüntüleri ve daha birçok yapıtıyla, yakından tanıdığı, hayran olduğu Yurdaer Altıntaş, Türkiye'nin İhap Hulusi sonrasında grafiği sanat düzeyine çıkaran ilk öncü sanatçılardan biri."

Umut Altıntaş tarafından editöryal çalışma ve metinlerin hazırlandığı, tasarımını Kerem Yaman'ın yaptığı kitapta, Yurdaer Altıntaş'ın kendi ağzından hayat hikâyesi ve mesleğine, grafik sanatına, eğitim kültürümüze bakışını da okuyacaksınız.

Üretimi kadar eğitimiyle de sanatımızda iz bırakan Altıntaş, 'Hocalık nedir?' sorusuna şu cevabı veriyor: "Hocalık, yüreğe ateş koymaktır. Bu bir alışverişin sonucu olabilecek bir şey. Kolay değil. Her şeyden önce bu mesleklerin öğretilebileceğine çok fazla inanmıyorum. Temelde bir iki şey öğrettim, sonra? Tüm dünyada konservatuvardan mezun bir yığın piyano öğrencisi var. Ama baktığımız zaman üç tane isim sayılıyor. Bunlar en iyi Chopin yorumcusudur diyorlar. Peki nerede ötekiler? Neden o üçü en iyi olabiliyor? Diğerleri de aynı eğitimi aldı. Notalar aynı. İşte burada başka bir şey var. Hele ki sanatla ilişkili veya kişilikle ilişkili birtakım şeyler öğretilebileceğine çok fazla inanmıyorum. Hoca olarak kişiyi motive edebiliyor, ilgiyi uyandırabiliyorsa, öğrenci alır götürür. Kendisini tanıması, kendisiyle hesaplaşması lazım. Ne istiyor? Bir hedefi var mı? Kaç kişi işine saygıyla yaklaşıyor?.."

Görürsünüz, Altıntaş'ın eserlerini başucunuzda tutabileceğiniz kıymetli çalışma, büyük sanatçının kulaklara küpe yapılacak öğütlerini de sunuyor. Bu dersi kaçırmamak gerekiyor.

Söz sırası, Yurdaer Altıntaş gibi grafik sanatının hem eğitim hem de üretimde en önde gelen isimlerinden, aynı zamanda 40 yıllık arkadaşı Bülent Erkmen'de...

■ "Süleyman Nazif Sokak'ta yeni bir yer tutup serbest çalışmayı sürdürüyorum. Ardından aynı sokakta başka bir yere geçiyorum ve Bülent Erkmen ile ilk kez orada tanışıyorum..." Yurdaer Altıntaş'ın bahsettiği tarih 1960'ların sonu 70'lerin başı. Tanışmayı sizden dinleyebilir miyim?

Küçük, kalabalık bir odanın ortasında küçük ve 'kalabalık' birisi olarak hatırlıyorum Yurdaer'i. Gerisi çok 'flu'. Ama sonrasında, üniversiteden Önder Küçükerman'ın ikimizi UESYO'nun (Uygulamalı Endüstri Sanatları Yüksek Okulu) öğretim kadrosuna davet etmesiyle bu tanışma, 40 yıllık çok ya-

kın bir dostluğa dönüştü!

■ Yurdaer Altıntaş, işlerine 'Yurdaer' dendiğini anlatıp, "Senin işini gördüğüm zaman imzan olmasa bile bu Yurdaer'indir diyorum ve doğru çıkıyor" ifadesini kullanıyor. 'Yurdaer-ce'yi bize en iyi siz anlatırsınız diye düşünüyorum. Sırrı neydi?

Evet, işlerinin tümünün oluşturduğu bir 'dil' vardı. 'İş'i ele alış biçimi, resimleme anlayışı, işlerinin 'el yapımı' olması, zaman içinde kendini sürekli dönüştürmesine rağmen karakter oluşturuca unsurların sürekliliği ona özgü bir 'dil' yarattı. Afiş için yapılmış bir illüstrasyonu matbaaya verip "Uygun bir yere yazıyı koyun" denilen bir dönemden gelip tamamen tipografik bir çözüme dönüşen süreç içinde oluşan bir dildi bu!

■ Kitapta Emre Senan'dan şu alıntı yapılıyor: "Benim için profesyonel tasarım anlayışının eğitim kurumlarına girmesi, Yurdaer Altıntaş ve birkaç cesur arkadaşımın (Bülent Erkmen gibi) profesyonel iş yaşamından eğitim kurumlarına katılmalarıyla başlamıştır." Altıntaş'ın aktardığı akademik hayat, mücadele dolu yıllarını anlatıyor. Bu dönemden geriye kalanlardan, ektiğiniz tohumların verdiği

İşte Yurdaer Buydu!*

Bir hafta önce hastaneye, onu görmeye gittiğimde elimi tuttu ve bir şey söyledi, sesi çıkmadığı için uzun süre anlamadım, çevredekilerin yardımıyla sonunda anladım ki "İşin gücün yok mu senin?" diyordu. Evet, işte Yurdaer buydu! Bütün hınzırlığıyla, coşkusuyla, tutkusuyla, doğru bildiğini doğrudan söylemesiyle, kırgınlıklarıyla ve inadıyla! Hayata bu inatla tutundu, inadına afiş yaptı, yapıklarını inadına sergiledi, inadına öğrenci yetiştirdi, öğrencileriyle birlikte inadına yaş gününü kutladı, hatta onlarla daha fazla beraber olmak için bir yılda birkaç yaş gününü kutladı! Konuştu, yazdı, güldü, rakı sohbetlerinin aramaları oldu, örgütledi, söylendi, kızdı, bağırıldı... Sakin olduğunda neyin var derdim! Sonra sustu. Önce fısıldadı, sonra tamamen sustu.

Son anına kadar pırl pırl bir zihin açıklığıyla, o zihnin hapsoldüğü bedenle gözümüzün önünde eridi, 24 Temmuz Çarşamba günü 12.28'de de gitti.

Yurdaer'in yakın dostları olan Norgunk Yayınları'nın sahipleri Twitter hesabından bir öneride bulundu: "Yurdaer Altıntaş'ın adı bir rüzgâra verilsin."

Evet, bir rüzgâra Yurdaer'in adını vermek, yüzümlüğü o rüzgâra çevirmek!

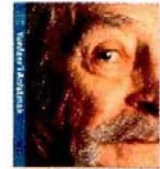
*Bülent Erkmen'in, Yurdaer Altıntaş'ın cenaze töreninde yaptığı konuşma.

karşılıktan memnun musunuz?

Bu tohumlardan oluşan ormanı seyretmenin, içinde yaşamının memnuniyetiyle yetinmediği hiç Yurdaer. Bu tohumlar kendi tohumlarını ekti, ekiyor hatta! Ayrıca bu tohumların karşılıklarını Yurdaer'in geleneksel yaş günlerindeki kalabalıklarda da görmek mümkündür.

■ Yurdaer Altıntaş'ın bıraktığı boşluğa hem sanat açısından hem de dostluğunuz açısından anlatabilir misiniz?

Çevresine kattığı neçesi, kahkahası, kırgınlığı, söylenmesi, karşındakileri azarlaması, daha iyiyi aramadaki inadı, 'Hangisi' diye önüme koyduğu afiş eskizleri, desenlerinin tadı, içki sofrasından kalkmak bilmeyen hali, onu canlı tutan flörtözlüğü ve diğer her şeyi artık hayatımın eksilen yanı!

YURDAER'İ ANLATMAK
YURDAER ALTINTAŞ'IN YAPITLARINA KESİNTİSİZ BİR BAKIŞ

Hazırlayan: Bülent Erkmen
Yapı Kredi Yayınları, 2019
432 sayfa, 95 TL